

gjorde den Uret imod Randers—Grenaabanen, at man gav den denne Sidebane, og denne meget betydelige Tilflutning skal nu benyttes til at gjøre en ny Uret, idet man nemlig vil give dem, der have tegnet Aktier i Aarhus—Nyomgaard-banen, halv Erstatning og de Andre slet Intet. Jeg tilstaaer, at dette forstaaer jeg ikke ganske. Jeg vilde have taget Ordet idag, for at søge at opnaa bedre Salgsvilkkaar for Randers—Grenaabanen. Det forekommer mig, at naar Regjeringen siger i Motiverne, at den har troet at burde holde sig nøiagtig til den indgaaede Overenskomst, saa har den ikke tillagt det Ord „i det Mindste“, som jeg tillægger saa stor Betydning, nogenstomhelst Betydning; den har foreslaaet netop det Allermindste, som det var muligt at foreslaa. Jeg beklager, hvis Forslaget har været dikteret af diskrete Grunde; men jeg beklager tillige, at Regjeringen, der dog har havt en Jøselse af, at man kunde gaa Randers-Grenaabanen for nær, ikke har stillet et andet Forslag. Rigsdagen pleier jo nemlig i Almindelighed ikke at være meget tilbøjelig til at forhøje de Bevillinger, som Regjeringen forlanger, og hvis man derfor ønskede, at Randers-Grenaabanen skulde blive stillet bedre, saa var det ønskeligt, om Regjeringen havde affattet § 1 paa en noget anden Maade. Som Paragrafen staaer, er Randers-Grenaabanestabatet behandlet altfor haardt. Det er vel saa, at dengang Regjeringen traadte hjælpende til, sad — hvis man kan bruge dette Udtryk — Kniven paa Struben af Randers-Grenaabanen; men netop fordi det var Staten, der forhandlede med, gjorde man sig Haab om, at man ikke stod overfor en Handelsmand, som vilde benytte sig af de Konjunkturer, som vare fremkomne ved uheldige Omstændigheder. Man gjorde Regning paa, at Staten vilde tage Hensyn til, at det var af Interesse for Staten, at denne Bane ikke kom i andre Hænder, og man gjorde tillige Regning paa, at Staten vilde tage noget Hensyn til, at Tilskudene vare gjorte fra Kommunerne og fra Private. Det kan jo vel siges, at Egnen har opnaaet det Gode, at den har faaet en Bane, og at det maa den bringe Offre for — hvad den jo ogsaa i hvert Fald vil komme til —, men der er dog en Grændse for Offre. Derfor Offret skal bestaa i, at hele Aktiekapitalen skal tabes, saa er det for stort, og det vil naturligtvis blive følt i overordentlig høj Grad. Jeg skal nævne et Exempel. Af de forskjellige Kommuner, der have ydet Tilskud, har een Kommune ydet 60,000 Kr. Rigsdagens Stilling til Sagen er jo den, paa hvilken Regjeringen — om jeg saa tør sige — har truffet Beslutning i sine Motiver, idet den har sagt, at den vilde overlade til Rigsdagen at afgjøre, hvorvidt den vilde være tilbøjelig til at give Randers-Grenaabanen noget Mere. Men for at der skulde kunne anstilles en Beregning over, hvorvidt den Sum, der bliver ydet, kan siges at være tilstrækkelig eller ikke,

maatte der i Motiverne have været givet de fornødne Oplysninger; men dem favner man ganske. Der gives Oplysning om Anlægs-kapitalen og om Salgsprisen; der fortælles, at Banen har en saa stor Milelængde, og at den Betaling, som vil blive ydet pr. Mil, er for den ene Bane 255,000 Kr. og for den anden Bane 180,000 Kr., men der opstilles aldeles ingen Beregning over, hvad Banernes Værdi kan siges at være pr. Mil i Dristen, og hvis man nu er i Stand til at kunne oplyse, at i saa Henseende ere de to Baner stillede fuldstændig lige, saa forekommer det mig ogsaa, at der ved Salget kan være Tale om at stille dem fuldstændig lige med Hensyn til Prisen, saaledes, at den Sum, der er anført pr. Mil for Aarhus-Nyomgaard-banen, ogsaa bliver betalt for Randers-Grenaabanen, hvoraf Følgen vilde blive den, at Aktionærerne vilde faae en Del af deres ublagte Penge igjen. Jeg skulde grumme gjerne have gjort mig til Talsmand for dette Forslag; men da jeg ikke tør haabe, at det vil gaa igjennem efter hele den Vending, som Forhandlingen her har taget, saa tilstaaer jeg, at jeg langt maa foretrække Lovens Fortæstelse frem for dens Vedtagelse i den Form, som § 1 nu har faaet.

Bouløffe: Det er ganske vist ikke lysteligt at tage Ordet i denne Sag under den nuværende Situation, og skjøndt der fra alle Sider er fremkommet Udtalelser om de forskjellige Stillingen til Sagen, saa kan man dog endnu ikke sige, hvorledes Udfaldet af Afstemningen vil blive. — Først vil jeg nu, ligesom det er det Medlem, der aabnede Forhandlingerne, udtale min Vælgelse over, at denne Sag ikke var for isjor. Min Skyld var det ikke; men det lod sig imidlertid ikke gjøre. Jeg skal ikke komme videre ind herpaa. Naar det er det Medlem her foran (Winther) siger, at han vil stemme mod Lovens Overgang, men dog ønske, at man kunde faae en Del af Aktierne godtgjorte derovre, saa kan jeg ikke rigtig forstaa, hvorledes han vil klare det. Hvis han lod Lovforslaget gaa til anden Behandling, saa kunde man muligvis ved fortsat Behandling komme til Rette paa en eller anden Maade og affinde sig med Aktionærerne. Det er det Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) kan dog neppe med Rette sige, at vi ikke vidste, hvor Pengene skulde komme fra til at bygge Banen for, førend vi begyndte derpaa. Vi vidste, hvorfra vi skulde faae 2 Millioner Kr., og Banen har kostet 3½ Million Kr. Vi vidste altsaa, hvorfra vi skulde faae ¼ af hele Anlægssummen. Ganste vist burde Thinget vel nok, da vi vedtog vedkommende Lov, have stillet det saaledes, at det var en uopsigelig Prioritet, vi paatog os for det, vi ikke selv havde. Thinget forstodte det imidlertid, og det er ikke nu paa Tide at bebrejde Thinget dette eller at be-